

μητέρων, κυρίως διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὰς ἄλλας μεγάλας πόλεις μας, διότι εὐτυχῶς εἰς τὰ χωρία ὃ ἐν ὑπαίθρῳ βίος καὶ τὸ ἔθιμον τῆς ἀπκαγωγῆς καθιστῶσι τοὺς χωρικοὺς καὶ τὰς χωρικὰς μας κατόχους πολὺ περισσοτέρων γνώσεων φυσιολογίας ἀπὸ τοὺς ἀστούς καὶ τὰς ἀστάς μας. Ἰδοὺ τὸ ζήτημα τὸ κοινωνικόν, διακρυσταλλούμενον εἰς μίαν καὶ μόνην ἐρώτησιν :

Τί τῆς φυλάττε ;

* * *

Τί τὰς φυλάττετε τὰς θυγατέρας σας καὶ δὲν τὰς ἐκδίδετε εἰς γάμον, ὅταν αὐταὶ δι' ὅλων τῶν χρωμάτων τῶν πρεσβίων των, δι' ὅλων τῶν ἀστράπων τῶν ὀφθαλμῶν των, δι' ὅλης τῆς πορφύρας τῶν χειλέων των, δι' ὅλων τῶν πόρων τοῦ ὀργανισμοῦ των, δι' ὅλου τοῦ ἀρώματος τοῦ κάλλου; αὐτῶν σὰς φωνάζουν : Ἕμεθα ὠραῖαι γάμου, τὸ ὅποιον θὰ πῇ εἰς τὴν γλῶσσάν μας, εἴμεθα ὠριμαὶ διὰ γάμον. Ἐὰν δὲν ἐννοήσητε αὐτὴν τὴν μουσικὴν, ἥτις μετὰ τὸ δέκατον ἔκτον ἔτος γαργαλίζει τὰς ἀκοάς σας, ἐλαφρῶ, ἡδονικῇ, μεθυστικῇ, μετὰ τὸ δέκατον ὄγδοον θὰ ἐνωτισθῇτε ἄλλην μουσικὴν, βρειάν, βρεῖαν, μελαγγολικὴν, σχεδὸν λυπητερὴν : Δὲν μᾶς βλέπετε ; χάνομεν, πατέρα, τὴν δροσιὰν μας, χάνομεν, πατέρα, τὴν χαράν μας, δὲν γελῶμεν ὅπως πρῶτα, δὲν χοροπηδῶμεν ὅπως πρῶτα, δὲν εἴμεθα αἱ ἴδιαι, ξεπέφτομεν, πατέρα, καὶ . . . τυραννοῦμεθα πολὺ, μὰ πολὺ, πολὺ, πολὺ». Καὶ ἂν δὲν ἐννοήσητε καὶ αὐτὴν τὴν δευτέραν μουσικὴν, ὦ ! τότε μετὰ τὸ εἰκοστὸν, μετὰ τὸ εἰκοστὸν τέταρτον, σπεύσατε νὰ ἐγκαταλείψητε τὰς οἰκίας σας καὶ πάρτετέ τας μαζὺ σας νὰ φύγετε εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἀρχίζει ἄλλη μουσικὴ, ἀρχίζει τὸ μαιρολόγι. Καὶ τότε οὐαί ! εἰς τὸ σπῆτι ἐκεῖνο. Καὶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ χαρὰ ἐφυγον, ὡς φεύγουν τὰ χελιδόνια τὸ κκαλοκαῖρι καὶ ἐπὶ τῆς στέγης πλυνῶνται καὶ πετοῦν καρακάξα, κορῶνχι, κοράκια.

Καὶ πάλιν σὰς ἐρωτῶμεν :

Τί τῆς φυλάττε ;

Διὰ νὰ μεγαλώσουν ; Εἶνε πρὸς ζημίαν τοῦ ἔρωτος, πρὸς ζημίαν τοῦ γάμου. Διὰ νὰ φρονιμέσουν ; Ἀπεδείχθη πλέον ὑπὸ τῆς καθημερινῆς πείρας ὅτι δεκαεπτὰ ἐτὶς ἔγγαμος ἔχει πολὺ περισσότερον νοῦν ἀπὸ εἰκοσιτετραέτις ἢ καὶ τριακοντούτις γεροντοκόρη. Διὰ νὰ πλουτίσῃτε σεῖς ; Ἐντὸς δύο ἢ τριῶν ἐτῶν, κατὰ ἐννεμήκοντα τοῖς ἑκατὸν, περιουσίαι δὲν σχηματίζονται. Διὰ νὰ εὕρητε καλλίτερον γαμβρόν ; Μωρία ! Ὅλοι οἱ δυνατοὶ γαμβροὶ εἶνε ὑπὸ τὴν διάθεσίν σας ; ἐκλέξατε. Ἡ ἄφετε νὰ ἐκλέξη ἡ κόρη σας καὶ νὰ ἐγκρίνητε σεῖς. Ἡ κλεῖστε τὰ μᾶτια σας καὶ πάρτε τὸν πρῶτον ποῦ θὰ πῇ σ' τὰ χέρια σας καὶ κάμετέ τον γαμβρόν.

* * *

Ἀλλὰ παύσατε ἐγκληματοῦντες πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, παρασκευάζοντες πικρίας καὶ δυστυχίας διὰ τὸ γῆνρά σας. Παύσατε ἐγκληματοῦντες πρὸς τὰ θυγά-

τριά σας, ὑφαινόντες διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν σας τὴν ἀπελπισίαν των καὶ τὴν πρόωρον παρακμὴν των. Παύσατε ἐγκληματοῦντες πρὸς τὴν κοινωνίαν ἣν ἀδικοῦν καὶ διαφθείρουσιν οἱ βραδεῖ ; γάμοι. Παύσατε ἐγκληματοῦντες πρὸς τὴν φυλὴν σας, ἣν ἐξοσθενίζουν καὶ ἐξευτελίζουν οἱ μεταξὺ ἐξηντημένων γάμοι. Παύσατε ἐγκληματοῦντες πρὸς τὸν Θεὸν αὐτὸν, ὅστις διὰ τοῦτο ἔπλασε τὴν Εὐάν, διὰ νὰ εἶνε ὁ σύντροφος τοῦ Ἀδάμ. Ἄνευ αὐτοῦ δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἐκείνη !

Φιλοπόροδος

Η ΟΔΑΛΙΣΚΗ

Τῷ κυρίῳ Δ. Βικέλα

Κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος τὰ μαθήματα τῆς τάξεως τῶν τελειοφοίτων ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ ἐτελείωναν τὴν 2αν μ. μ. καθ' ἐκάστην Πέμπτην.

Ἡ Σχολὴ τοῦ Γένους διετέλει ἀκόμη ἐν Φανερίῳ, εἰς τὸ ἀπέναντι τοῦ Πατριαρχικοῦ ναοῦ ἐτοιμόροπον κτίριον, ὅταν δὲ οἱ μαθηταὶ μιᾶς τάξεως κατέβηκιν τὴν κλίμακα διὰ ν' ἀπέλθωσιν, ἐνόμιζέ τις, ὅτι ὅλον τὸ οἰκοδόμημα ἐμελλε νὰ κρημνισθῇ.

Μίαν Πέμπτην λοιπὸν, οἱ μαθηταὶ τῶν ἐπιλοίπων τάξεων, ἀπησχολημένοι εἰς τὰ μαθήματά των, ἐννόησαν, ἐκ τοῦ ἐξείφνης ἐπελθόντος σεισμοῦ, ὅτι ἡ ταξὶς τῶν τελειοφοίτων ἐτελείωσε τὰ μαθήματά της καὶ ἀπῆρχετο.

Καὶ πράγματι, νεανῖαι πασῶν τῶν ἡλικιῶν καὶ τῶν τύπων, ὑψηλοὶ ἢ βραχύσωμοι, ἰσχυροὶ ἢ εὐτραφεῖς, μελαγχροῖνοι ἢ ξανθοὶ, θορυβώδεις ἢ σοβαροὶ, ἐξήρχοντο τῆς μεγάλης θύρας, διευθυνόμενοι ἄλλοι πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἄλλοι ἀντιτίτως.

Δύο ἐξ αὐτῶν, βαίνοντες πλησίον ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, διητυνῶνθησαν πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ Ἀζιβακλή, ἐφαίνοντο δὲ στενῶς συνδεδεμένοι. Ὁ εἰς ἥτο εἰκοσιτριῶν περίπου ἐτῶν, μὲ βραχὺ καστανόχρουν γένειον, μὲ ἥθος προῶρως ἐμβριθές, κρατῶν δύο τόμους βιβλίων ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς ἀλεξιβρόχιον, μεταβαίνων δὲ καθ' ἐκάστην πεζὴν εἰς ἀπόκεντρον μέρος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου ὁ ἀδελφός του, ἀποκατεστημένος ὢν, τῷ ἐχορήγει δωρεὰν κατὰλυμα καὶ τροφήν. Κατήγετο ἐκ χωρίου τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ἦτο προσωρισμένος νὰ γίνη διδάσκαλος εἰς τὴν πατρίδα του ἐκαλεῖτο Ἀθανάσιος.

Ὁ ἄλλος ἦτο μόλις δεκαοκταετής εἰς τῶν μικροτέρων τῆς μεγάλης τάξεως. Ξανθός, ροδόχρους, ζωηρός, ἀείγελος, μὲ λεπτὸν ἀρτιγέννητον χνοῦν ἐπὶ τῶν κροτάφων, σταλεῖς ὑπὸ τῶν γονέων του ἐκ Σμύρνης μὲ χίλια μόνον φράγκα ἐτήσιον μίσθωμα, μὲ πολλὰς ὁμῶς παραγγελίας, ὧν ἡ κυριώτερα ἦτο ἡ ἀπόκτησις τοῦ διπλώματος. Ὁφείλομεν νὰ δημολογήσωμεν, ὅτι καίτοι εὐφυὲς καὶ ἀγγίνους, ἦτο ὁμῶς ὀλίγον νωθρός καὶ ὄνειροπόλος, ἠρέσκετο δὲ

μᾶλλον νὰ σπουδάζῃ γυμναστικὴν καὶ σφαίριστήριον ἢ νὰ ἀποστηθίσῃ στίχους τοῦ Σοφοκλέους καὶ κανόνες τῆς δημοτικῆς γραμματικῆς· ἀλλ' ἀκριβῶς δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἀγαπητὸς τοῖς πᾶσι, φίλος δ' ἐπιστήμιος καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀθνακίου. Ὀνομάζετο Στέφανος.

Οἱ δύο φίλοι ἐβάδιζον παρὰ πλεύρῳ, διευθυνομένοι πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Καθ' ὁδὸν ὁ Στέφανος ἔλεγε μυρίας ἀσυνκρτήτους εὐφυολογίας, τὰ ὅποιας ὁ Ἀθνακίος ὑπεδέχετο μετὰ σιωπηλῆς σοβαρότητος.

Ἐφθασαν μετ' ὀλίγον πλησίον τῆς πύλης τοῦ «Πετρῆ» ὅπου ὑπάρχει ἀκόμη τὸ οἶκημα τῆς λέσχης «Μνημοσύνης» ἢ «Μνημοσύνη» τότε ἤμαζεν. Ἐπὶ τῆς ἐξωθύρας αὐτῆς εἶδον κολλημένον τετραγώνον τεμάχιον χάρτου, ἔχον ἑξ γραμμᾶς, ὧν αἱ ἡμίσεις ἐντυποὶ καὶ αἱ λοιπαὶ χειρόγραφοι. Κατὰ τὴν συνήθειάν των ἐπλησίασαν καὶ ἀνέγνωσαν :

Δημόσιαι διαλέξεις

«Τὴν ἐσπέραν τῆς σήμερον Πέμπτης 11)23 Ἀπριλίου περὶ ὥραν 8 μ. μ. ὁ καθηγητὴς Κύριος »Κερασιδῆς ποιήσεται διάλεξιν ὑπὸ τὸν τίτλον : «Φιλοσοφικὰ τινα συμπέρασματα ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν Σταυροφοριῶν καὶ ἰδίᾳ περὶ τῆς »Ζ'. Σταυροφορίας.»

— Ὡραῖον θὰ εἶνε ἀπόψε τὸ μάθημα, εἶπεν ἀμέσως ὁ Ἀθνακίος· ἔρχεσαι ;

— Ἄν θελῃς, διατί ὄχι ; μαλονότι θὰ ᾤροτιμοῦσα νὰ διαβάσω καὶ τι μόνος μου.

— Τί λέγεις ἀδελφέ ; Ἡξεύρεις πόσον ἐνδιαφέρουσα σελεῖς τῆς ἱστορίας εἶνε αἱ Σταυροφορίαι καὶ ὅποια συμπέρασματα δύναται νὰ ἐξγάγῃ εἰς εὐγλωττος καὶ σοφὸς ἱστορικὸς ὡς τὸν Κερασιδῆν ;

— Πάλιν τὰ ἴδια ! Σὲ τὸ εἶπον, φίλε μου, ἑκατὸν φορὰς· ὁ σοφώτερος ὅλων τῶν σοφῶν εἶνε ὁ Βασιλειάδης, ὅταν λέγῃ :

Ἐρρέτω γερόντων ἡ φιλοσοφία,
Ἐρρέτω μελέτη καὶ βῆθος σπουδῆς !
Ἀλήθεια μόνη : γυνὴ εὐειδής !
— Τὰ ἄλλα βλακεία. —

— Τότε λοιπὸν τί πηγαίνεις κ' ἔρχεσαι καθ' ἐκάστην ;

— Ἐεῦρω κ' ἐγώ ! Διότι οἱ γονεῖς μου καὶ καλὰ καὶ σώναι, θέλουν νὰ προσθέσουν εἰς τὰ φυσικὰ προσόντα μου καὶ ἐν ἐπίκτητον : τὸ διπλωμα, ἀπέντησε μαιδιῶν ὁ Στέφανος.

— Παῦσε, ἀδελφέ, παῦσε ! δὲν ἡξεύρω πότε θ' ἀλλάξῃς αὐτὰς τὰς ἰδέας.

Οὕτω δ' ἐξακολουθοῦντες, διῆλθον τὴν εἰρεῖαν ὁδὸν τοῦ Ἀζιβαλῆ, ὅταν δ' ἐφθασαν εἰς τὸ τέλος αὐτῆς, ἐκ συνηθείας ἐκαμψαν, εἰσῆλθον διὰ τῆς ἀρχαίας Βυζαντινῆς πύλης εἰς ἐσωτερικὴν ὁδὸν ὅπως ἐξακολουθήσωσι τὸν δρόμον των, διὰ μέσου τῶν ἡσυχῶν καὶ σιωπηλῶν ὀθωμανικῶν συνοικιῶν, ἀποφεύγοντες οὕτω τὴν τύρβην τῆς ἐξωτερικῆς κεντρικῆς ὁδοῦ. Ἀμερίμως δὲ βαδίζοντες, ἔφθασαν

μέχρι τοῦ τεμένους, ὅπου εὐρίσκεται ἀπέναντι τοῦ μεγάρου ἐνὸς ἰσχυροῦ βέη. Ἡ ὁδὸς ἦτο ἐρήμη ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον, εὐδαμοῦ δὲ ἠκούετο ὁ ἐλάχιστος θόρυβος, ὅταν αἶφνης ἐξ ἡμιανοίκτου μικρᾶς θύρας τοῦ μεγάρου, χαριεστάτη καὶ κομψὴ χανούμισσα, φέρουσα ἐπὶ κεφαλῇ διαφανῇ πέπλον, ἀτημελῶς ἐρριμένον, διῆλθε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν δύο φίλων ὡς σὺλρι· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τοῦ τεμένους τὸν αὐλόγυρον. Οἱ συμμαθηταὶ αὐτομάτως ἐστάθησαν. Ὁ Στέφανος μάλιστα, ἐκλαβὼν τοῦτο ὡς συνθηματικὴν πρόσκλησιν, εἶδε περίξ αὐτοῦ καὶ ἔμελλε νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὸ τέμενος, ὅτε ὁ Ἀθνακίος κρατῶν αὐτὸν ἐκ τοῦ βραχίονος.

— Γιὰ ποῦ ; τὸν εἶπε, μὲ ὑπατρέμουσαν φωνήν.

— Δὲν βλέπεις, ἀδελφέ, ὡμορφιά ! ποῦ θὰ τὴν ξαναεὐρίω τέτοια τύχη ;

— Τρελλὸς εἶσαι ; !... Πᾶμε, φίλε μου, τὸν δρόμον μας καὶ μὴν τρέχῃς εἰς τὸ πετσοκόπημα μὲ κλειστοὺς ὀφθαλμούς.

Καὶ τὸν ἔσυρε σχεδὸν διὰ τῆς βίρας, ἀλλ' ὁ Στέφανος ἐμερμήριζε σωρὸν ἀκαταλήπτων δικαιολογήσεων, ἀνὰ πᾶν δὲ βῆμα ἐστρέφετο καὶ ἔβλεπεν ὀπισθεν τοῦ. Αἶφνης, λέγει πρὸς τὸν σύντροφόν του :

— Γιὰ ἰδέ ! γιὰ ἰδέ !

Καὶ ἀμφότεροι στραφέντες, εἶδον τὴν νεαράν χανούμισσαν, ἡμικρυπτομένην ἐνδοθεν τῆς ἐξωθύρας τοῦ αὐλογύρου, ν' ἀποκαλύπτῃ ὡραιότητην Κιρκασικὴν κεφαλὴν καὶ νὰ νεύῃ πρὸς αὐτούς· φέρουσα δὲ τὴν μίαν τῶν κονδυλωτῶν αὐτῆς χειρῶν εἰς τὸ ροδόχρουν στόμα της, νὰ πέμπῃ πρὸς αὐτοὺς ἄλλε-πᾶλληλα περιπαθῆ φιλήματα.

— Τὰ βλέπεις ; τὰ βλέπεις, δάσκαλε ; ... εἶπε μετ' ἀδημονίας σταθεῖς καὶ πάλιν ὁ Στέφανος· Ὅταν δυσηρεστεῖτο, αὐτὸ τὸ ἐπώνυμον ἐδίδεν εἰς τὸν σύντροφόν του.

— Τί νὰ ἰδῶ ; Ποῖος ἡξεύρει τί τρελλούτσικη ὀδαλίσκη εἶνε, ἡ ὅποια εὖρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ διασκεδάσῃ ὀλίγον μὲ τὴν ἀπειρίαν μας διὰ νὰ μᾶς εἰρωνευθῇ. Ἐλα, ἐμπρός, περιπάτει.

— Ὁδαλίσκη ! Ὁδαλίσκη ! Τί ἡδονὰς ἐγκρύπτει τὸ ὄνομα μόνον ! ὅποια ποιήσεις, ὅποιον εἰδύλλιον, ὅποια μαγαῖα ! Σὲ ὑπενθυμίζει τὰ Ἀνατολικά τοῦ Οὐγγῶ, τὰ ποτήματα τοῦ Βαλαωρίτου, τὰ παραμύθια τῆς Χαλιμάς. Εἶδες ὅμως, φίλε μου, τί πρόσωπον, τί στόμα, τί πρᾶκλησις ; ὦ ! ἂν μὲ ἄφηνες, ὡς τώρα θὰ εἶχα δρέψῃ ἐν δροσερώτατον καὶ μοσχοδόλον φίλημα ἀπὸ τὰ χεῖλη της.

— Ἐ ! καὶ τί βγαίνει μὲ ἐν φίλημα.

— Ἐλα δὲ, λησμονεῖς τὸν Θεοκριτὸν σου ;

«Ἐστὶ καὶ ἐν κενεοῖσι φιλάμασιν ἀδέα τέρψις».

— Βλέπω πῶς ἡ Ὁδαλίσκη σὲ κάμνει καὶ σοφολογιώτατον· ἰδοὺ ἡ καλλιτέρα σου ἐξ αὐτῆς ὥρεια.

— Ἐεῦρεις τι λέγω : Τὸ βράδυ, ὅταν θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Λέσχην διὰ τὰς Σταυροφορίας σου, νὰ περάσωμεν καὶ πάλιν ἀπ' ἐδῶ. Ἐκεῖνα τὰ νεύματα τῆς κεφαλῆς ἐσήμαιναν συνέντευξιν διὰ τὸ βράδυ.

— Μήπως κ' ἔχασες τὸν νοῦν σου ; Τοιχοῦται ἱστο-

ρίαι μου συμβαίνουν συχνά και όμως ποτέ δεν τὰς λαμβάνω υπό σπουδαίων ἐπιψιν.

Τοιούτοτρόπως συνδιαλεγόμενοι, ἔρθκαν εἰς μέρος ὁπότεν ἐξῆλθον καὶ πάλιν εἰς τὴν κεντρικὴν ὁδόν, μετ' ὀλίγον δὲ ἦσαν πλησίον τοῦ Γενῆ-Δζαμῆ, ὅπου ἐμελλον νὰ χωρισθῶσιν ὁ Ἀθανάσιος κατῶκει ἀπατέρω ὁ δὲ Στέφανος εἶχε δωμάτιον ἐκεῖ πλησίον ἐν ᾧ ἔμενε μεθ' ἐνὸς ἐξαδέλφου του, φοιτητοῦ ἐν τῇ Σχολῇ τῆς Ἰατρικῆς.

— Λοιπὸν θὰ μὲ περιμένῃς; ἠρώτηεν ὁ Ἀθανάσιος.

— Ἀκοῦς ἐκεῖ; Μετ' ἀνυπομονησίας. Εἰς τὰς ἐπιστὰς τρώγομεν μὲ τὸν ἐξαδέλφον μου εἰς τὰς ἐπιστάσεις λοιπὸν θὰ ἦμαι ἑ οἶμος.

Δέκα λεπτὰ παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἐξόδου καὶ ἡμισείας καὶ ὁ Ἀθανάσιος δὲν ἐφάνετο. Ὁ Στέφανος ἀνυπομονῶν ἐβαδίζεν ἐν τῷ δωματίῳ του, ἀγνοῶν ποῦ ν' ἀποδώσῃ τὴν ἀργοπορίαν τοῦ φίλου του. Ἐνῷ δὲ ἤρχιζε νὰ κάμνῃ μυρία σκέψεις, διὲ μὲν ὑποφιαζόμενος τὸν φίλον του, ὁ δὲ δὲ ἀποφασίζων νὰ διακινδυνεύσῃ μόνος του, ἐφάνη ὁ Ἀθανάσιος, φορέσας καὶ χονδρὴν ἐπενδύτην, διὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὴν δρόσον τῆς νυκτός.

— Ἐτοιμος εἶσαι;

— Σὲ περιμένω ἀδελφε! ἀπὸ ἡμιτελείας ὥρας δὲν θὰ προφθάσωμεν τὴν ἐναρξιν τῆς διαλέξεως.

— Ἐμπρὸς λοιπὸν.

Καὶ ἐξῆλθον ἀμφοτέρω βεβηχόντες ἐπὶ τῆς εὐθείας ὁδοῦ. Ἡ δρόσος τῆς νυκτός ἦτο ἐπικρατή, τὸ κάθυγρον καὶ βορβορῶδες λιθόστρωτον ἀπῆστροπεν ἐκ τῆς λάμψεως τῆς σελήνης, ἥτις ὥρῃ καὶ διαυγής, ὡς σελήνη τοῦ Ἀπριλίου, ἐπεσκίαζετο ἐνίοτε ὑπὸ τῶν διαφανῶν νεφιδρίων, ἅτινα ἐκυλίντο μετὰ σπουδῆς ἐπὶ τοῦ στερεώματος ὅταν ἐφθασαν εἰς τὸ μέρος ὁπότεν συνήθως ἐκκμπον διὰ νὰ μεταβῶσιν ἐνδοθεν, ὁ Στέφανος διυθύνθη πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ὁδόν.

— Ποῦ πηγαίνεις;

— Ἐ δὲν θὰ πηγαίνωμεν ἀπὸ μέσας;

— Δὲν βλέπω τὸν λόγον, τὴν ὥραν ταύτην ὁ δρόμος ἐκεῖνος εἶνε ἐπικίνδυνος, ἐνῷ ἡ κεντρικὴ ὁδὸς εἶνε ἡσυχος καὶ ἀσφαλής. Ἡ θέλεις νὰ μᾶς γεννηθῇ κανὲν ζήτημα μὲ κανένα φανατικὸν Τούρκον;

— Οὐφ ἀδελφε! πολὺ δειλὸς εἶσαι. Πηγαίνωμεν ἀπ' ἐδῶ σὲ λέγω. Τίς οἶδε! ἴσως ἡ Ὀδαλίσκη τὴν ὁποῖαν εἶδομεν μᾶς περιμένει, καὶ θὰ μᾶς περιμένῃ ἀφύπντως, ἐγὼ ἐνόησα καλῶς τὸ νεῦμα τῆς.

— Φαίνεται ὅτι ἔχασες ὅλως διόλου τὸν νοῦν σου, ἢ θὰ σὲ τρώγῃ ἡ ράχης σου. Ἀγνοεῖς ὅτι πολλὰκις μὲ τοιαῦτα τεχνάσματα, πολλοὶ ἀπκτηθίντες, παρεσύρθησαν καὶ κατόπιν ἐὰν μὲν ἐσώθησαν εἶχαν τὸν βραχίονα σπασμένον ἢ τὴν κεφαλὴν μελωτισμένην, ἐὰν δὲ πάλιν ἐνέπεσαν εἰς ἐνεδραν, οὐδὲ λόγος πλέον ἐγένετο περὶ αὐτῶν; Πᾶμε, φίλε μου, τὸν δρόμον μας καὶ μὴν χάνωμεν τὴν ὥραν ἐπὶ ματαίῳ.

— Εἶμαι πολὺ μετανοημένος ποῦ ἦλθα μαζὺ σου.

Ἄλλ' ὁ Ἀθανάσιος καίτοι δυσηρεστημένον, τὸν ἔλαβεν ἐκ τοῦ βραχίονος, τὸν ἔσυρεν, ἐξηκολού-

θησαν δὲ οὕτω τὴν εὐθείαν ὁδὸν καὶ καθ' ὅλον τὸν δρόμον διηγείτο εἰς αὐτὸν, πόσοι νέοι ἐγένοντο θύματα τῆς ἀπερσισκεψίας των, πόσοι οἰκογένειαι ἐκλαυσαν υἱούς, ὧν ἠγνόουν τὸ τέλος, ποσάκις δὲ Τούρκισσαι, ἀφοῦ ἱκανοποίησαν στιγμιαίαν ἰδιοτροπίαν, ἐνέπηξεν κατόπιν τὴν μάχαιραν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ὀλιγοῦρου ἔραστοῦ των. Ἐνῷ δὲ ἐξηκολούθει τὸν παρακινετικὸν του, ἐφθασαν ἐνώπιον τῆς Δέσχης Μνημοσύνης.

Εἰσερχόμενοι τὴν ἐξώθυραν, ἠννόησαν ἐκ τῆς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ βασιλευούσης ἡσυχίας, ὅτι ἡ διάλεξις εἶχεν ἀρχίσει. Καὶ πράγματι, ὡς ἐκ τῆς ἀργοπορίας ἐφθιναν παρκαίρως. Προχωρήσαντες εἰς τὴν ἰσόγειον αἴθουσαν, εἶδον αὐτὴν πλήρη κόσμου ἀκροωμένου μετὰ προσοχῆς καὶ κατανύξεως, ὅπως πάντοτε ἐν τῇ ἀρχῇ, ἤκουσαν δὲ τὸν ρήτορα ἀναγιγνώσκοντα βραδέως τὸ προοίμιον καὶ ἵνα μὴ διαταράξῃσι κανένα, ἐκάθησαν παρὰ τὴν εἴσοδον.

Ἡ φωνὴ τοῦ ρήτορος, σιγῇ μὲχρι τοῦδε ἔλαβεν αἴρνης τόνον ἡχηρὸν καὶ συγγνόν, ὡς ἡ ἐπιφώνησις δὲ λάρου καταπιόντος τὴν λείαν του, ἐτελείωσε τὸ προοίμιον οὕτω:

«Ὅταν λοιπὸν ἀναλογισθῶμεν τὴν ἡθικὴν κατάπτωσιν τῶν χριστιανῶν φεουδαρχῶν τοῦ ἐνδεκάτου αἰῶνος, καὶ ἀναμνησθῶμεν τὰς βικιοπραχίας, κακιδωλότητας τῶν ἀτιθάστων ὀρδῶν, αἵτινες ἐπλήρωσαν τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας τοῦ μεσαίωνος μὲ τὰ ἐννεπίληστα ὀνόματα τῶν Σελτσουκιδῶν, τῶν Ὀρτοκιδῶν, τῶν Φατιμιτῶν καὶ τῶν Τουρκομάνων, καὶ τῶν εἰσβολῶν τῶν ὁποίων, ὡς ἀπὸ τῶν ἐγκάστων τοῦ Ταρτάρου ἀνέκυψαν ἐν τῷ πεδίῳ οἱ Νουρεδδῖνοι, οἱ Μοῖνεδδῖνοι, οἱ Σαλλαχεδδῖνοι καὶ οἱ Ζεκισχάνοι, ἀνακεφαλαιώσωμεν δὲ τόσον τὰ κεραικὰ ἔργα, ὅσον καὶ τὰς ἀπανθρωπίας, ἃς ἐπὶ πλεῖστα κατὰ συνέχειαν σταυροφορίας, διέπραξαν οἱ Γοτφρεῖδοι, οἱ Βωδευῖνοι, οἱ Λεοντόκαρδοι Ριχάρδοι καὶ οἱ Κογράδοι Μομφερράτοι, ἀπεκδεχόμεθα κένευ τῆς ἐλαχίστης φειδοῦς, ὅτι αἱ σταυροφορίαι κτείναι, ὑπῆρξαν ἡ φαγεδανικὴ γάγγραινα τοῦ εὐσεφώσκοντος ἐν Συρίᾳ πολιτισμοῦ, ὅτι δὲ μοιρακίως πλέον ἐπέπρωτο μετὰ τὰς πρώτας ἐξ νῆ ἔλθῃ καὶ ἐβδόμη Σταυροφορία, περὶ τῆς ὁποίας ἰδίως θὰ ἐπεσχορήσωμεν τὴν φιλόμουσον δημήγυριν».

Τὸ ἀκροατήριον ἀνέπνευσε διὰ μιᾶς, ὡς νὰ τῷ ἐχρησταν πυκνὸν φέμωτρον. Ἡ ἀναπνοή του ὁμοιάζε πρὸς τὸν ὑπόκωφον στεναγμὸν προκατακλυσμιαίου καίτου. Τὰ ριπιδία τῶν ἀνκρίθμων κυριῶν, ἤρχισαν μετὰ σπουδῆς νὰ κινῶνται, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μερικοὶ ἐβῆχον. Συμμάθηται τινες τῶν δύο φίλων ἐνευσαν αὐτοῖς νὰ μεταβῶσι πλησιέστερον, ἀλλ' οὗτοι ἐπροτήρησαν τὴν παρὰ τὴν θύραν θέσιν.

Ὁ ρήτωρ, ἐπωφεληθεὶς τῆς μικρᾶς ἀναπαύσεως, ἐκένωτε τὸ ἐνώπιον αὐτοῦ ποτήριον ὕδατος, ἀπεκχθῇ ἡχηρῶς, ἐστερέωσε τὰ διοπτρα ἐπὶ τῆς ρίνας του, καὶ ἐπανήρξατο μὲ φωνὴν ἑξυτέραν κατὰ ἐν ἡμίτονον, τοῦ θέματος αὐτοῦ, ὡς ἐξῆς:

«Ἐν τέταρτον αἰῶνος καὶ ἡμίσεια δωδεκάς ἐτῶν, ἤτοι τριάκοντα καὶ εἰς ὅλοι ἐνιαυτοὶ παρῆλθον ἀπὸ τῆς Σταυροφορίας ἐκείνης τῆς ἀποκαλουμέ-

νης ἑκτης, καθ' ἣν Φρειδερίκος ὁ Β'. τῆς Γερμανίας καίτοι θριαμβεύων, ἀπέτυχεν, ὡς ἀφορισθεῖς ὑπὸ τοῦ Πάππ καὶ ἀπαξιωθείς ὑπὸ τῶν χριστιανῶν τῆς Συρίας, ἀπηνῶς ἐκδιωξάντων αὐτόν, ὅτε κακτόπιν ἐκείνου Ἑρρίκος ὁ Γ'. τῆς Ἀγγλίας, θελήσας νὰ πράξῃ τι, ἀπεκρούσθη καὶ ἀπέτυχεν νέπίσης. Ἀλλ' ἐν τῷ σκοτεινῷ τούτῳ τῶν ἀποτυχιῶν ἀναμφάνεται, ὡς πασιφανὴς δᾶς, ὁ τόσον πρῶτος ὅσον καὶ ἀνδρείος Λουδοβίκος ὁ Θ', ὅστις μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, Ροβέρτου, Ἀλφόνσου καὶ Καρόλου τῶν σιδηροφράκτων, ἀνέλαβε τὴν Ζ' ἐκστρατείαν, καὶ διελθὼν ἀτρόμητος τὸ ὕδωρ, τὴν Μεσόγειον, ἐπάτησε θερραλέως ἐπὶ τοῦ πύργου, τῆς Αἰγύπτου!»

Τὸ τέλος τῆς φράσεως ταύτης, ἤρπεν εἰς τὸν Ἀθηνάσιον, ὅστις ἐστράφη πρὸς τὸν ὀπισθεν αὐτοῦ καθήμενον Στέφανον, ποιῶν νεύματα ἐπιδοκιμασίας· ἀλλ' ὁ Στέφανος ἔχασματό.

— Χασμουρίζεσαι, ἀδελφέ! χθὲς δὲν ἐκοιμήθηκες; δὲν ἀκούεις τί εὐφράδεια! τί ὠραῖαι εἰκόνες!

— Ἀς ἐλπίσωμεν, ὅτι βραδύτερον θὰ μὲ συγχινήσουν περισσότερον αἱ σταυροφορεῖαι σου

Ὁ ρήτωρ ἐν τούτοις ἐξηκολούθει:

«Πῶς ἄλλως νὰ ὀνομάσωμεν τὸν Λουδοβίκον τοῦτον, τὸν καθαγιασάντα τὴν σκοπὴν τῶν ἵπποτικῶν ἐκείνων ἐκδρομῶν, τὸν ἐξαγνίσαντα τὰ μέσα τῆς κακτακτήσεως, τὸν κομίσαντα ἐν Αἰγύπτῳ, μετὰ τῆς μαιφῶου σπάθης καὶ τὸ εἰρηνικὸν ἄροτρον, τὸν προστατεύσαντα τὰς τέχνας, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον; Πῶς ἄλλως ἢ ἅγιον; Δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ κοιμηθεὶς ἐπὶ πτωμάτων, ὁ προσβληθεὶς ὑπὸ πανώλους, ὁ ἀντιπαρταχθεὶς μένος καθ' ἑξ ἡμαμελούκων, ὁ προδοθεὶς ὑπὸ ἀτίμου συντρόφου, ὁ ἐγὼλεισθεὶς ἐν σκοτεινῷ δεσμωτηρίῳ, ὁ ὑποστάς ἐμπαιγμούς, ὁ ἐπανακάμψας. . . .

Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως ὁ Στέφανος εἶχεν ἐξέλθει ἀπαρτηρήτος. Βαδίσας ἐφ' ἱκανόν, διηυθύνθη μηχανικῶς πρὸς τὴν θύραν, ἣτις ἔφερεν εἰς τὴν ὀθωμανικὴν συνοικίαν. Ἡ δρόσος τῆς νυκτὸς τὸν ἐξωσγόνει καὶ τὸν ἐνεκαρδίωνε. Διελθὼν τὴν μεγάλην βυζαντινὴν θύραν, ἐξηκολούθησε τὸν πρὸς τὸ μέγαρον τῆς Ὀδαλίσκης δρόμον, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἔφθανε πλησίον αὐτοῦ.

Ἐστάθη εἰς ἀπόστασιν καὶ παρητήρησεν ἐταστὶκῶς τὰ παράθυρα· εἰς δύο μόνον τοῦ μεγάρου μέρη διεκρίνετο φῶς, τὸ λοιπὸν εἰκοδόμημα ἦτο βυθισμένον ἐν τῷ σκότει. Ἐν τῇ ὁδῷ οὐδὲ ψυχὴ ζῶσα ἐφαίνετο, ἠκούοντο δὲ μόνον ἐνιαχοῦ αἱ ὕλακαὶ τῶν ἐν τῇ συνοικίᾳ κυνῶν.

Ἐνῷ ὁ Στέφανος διανοεῖτο τί νὰ πράξῃ, αἴφνης ἡ μικρὰ τοῦ μεγάρου θύρα ἤνοιξεν, ἐν τῷ φωτὶ δὲ τῆς σελήνης διεκρίνε κεφαλὴν λευκοπέπλον παρτηρούσαν ἐνθεν κακείθεν. Ὁ Στέφανος ἔσχε τὸ θάρρος νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὸ φωτεινὸν μέρος τοῦ δρόμου, οὕτως ὥστε, ἡ κεφαλὴ νὰ τὸν ἴδῃ. Τῷ ἐφάνη τότε ὅτι λεπτοφύης χεὶρ τῷ ἔκαανε νεῦμα. Ἐν ταυτῷ δὲ διωλίσθησεν ἐξω τῆς θύρας ὅν τι, ἔχον τὸ σχῆμα νεαρῆς γυναικὸς, τὸ ὁποῖον ἐπροχώρησε μετ' ἐπιφυλάξεως πρὸς τὸ τέμενος.

Ὁ Στέφανος ἠγνόει τί νὰ πράξῃ, ὅτε ἡ γυνή, σταθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐξώθυραν τοῦ τεμένους, ἀπεκάλυψεν ὀλίγον τὴν ἐφαλὴν αὐτῆς καὶ ἐπανέλαβε τὰ αὐτὰ νεύματα, ἄτινα, καὶ ἐν πλήρει ἡμέρᾳ εἶδεν ὁ Στέφανος, οὗτος δὲ, τολμηρότερος γενόμενος, ἐπροχώρησεν, ἀναγνωρίσας ὅτι ἦτο ἡ ἰδία περικαλλὴς Ὀδαλίσκη.

Ὁ Στέφανος ἐγνώριζε καλῶς τὴν τουρκικὴν ὅμα λοιπὸν ἐπλησίασε πρὸς αὐτήν, ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῶν τακερῶν βλεμμάτων καὶ τῶν προκλητικῶν στάσεών της, ἤρξατο νὰ τῇ λέγῃ μὲ τρέμουσαν φωνήν:

— Ψυχὴ μου! εἰμαι ὁ εὐτυχέστερος ἀνθρώπος τοῦ κόσμου. Ἀφοῦ δι' ἐμὲ περιφρονεῖς πάντα κίνδυνον, διατάξε καὶ θυσιαζῶ τῶρα τὴν ζωὴν μου εἰς τοὺς πόδας σου. Οὐρὶ τοῦ Παραδείσου, πῶς σὲ λέγουν;

— Σιωπὴ! ὁμίλει σιγαλώτερον· τί σὲ χρειάζεται τὸ ὄνομά μου; Ἐλα ἀπ' ἐδῶ, ἀκολουθεῖ με καὶ βιάδιζε προσεκτικῶς· ἐδῶ τριγύρῳ ὑπάρχουν πολλοὶ σοφτάδες. Ἄν μᾶς νοιώσουν, ἐχάθημεν καὶ οἱ δύο μας.

— Σουλτάνα μου! φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου! ἡ ἀγγελικὴ φωνὴ σου μὲ δίδει τόσην δύναμιν, ὥστε δὲν φοβοῦμαι κανένα ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐκείνη εἶχε προχωρήσει πλησίον τοῦ δένδρου ὑπὲρ εὐρίσκετο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ εὐρέος αὐλογύρου. Ἐκεῖ ἐστάθη, ἔθηκεν ὀλίγον τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς καρδίας της, ἣτις βεβαίως θὰ ἔπαλλεν, ἐπειτα ἀπέσυρε διὰ μιᾶς τὸν λευκὸν πέπλον καὶ ἀνεφάνη ἡ ὠραιότατη κεφαλὴ τῆς ἀκτινοβολοῦσα ὑπὸ τὸ φῶς τῆς χρυσαργύρου σελήνης, ἣτις ταυτοχρόνως ἀπέσυρεν ἀφ' ἑαυτῆς τὸ διαφανὲς νεφύδιον, ὅπρι ἐκάλυπτεν αὐτήν, ὡς ὁ πέπλος τὴν Ὀδαλίσκην.

Ὁ Στέφανος ἐγένετο ἐξαλλος ἐνώπιον τοιαύτης καλλονῆς, ἔλαβε τρέμων τὴν χεῖρά της, τὴν ὁποῖαν ἐκαλύψε διὰ θερμῶν φιλημάτων, καὶ ἔσυρεν αὐτήν πλησίον τοῦ διὰ νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ ὅταν αἴφνης ἀκούει τρέμουσαν κραυγὴν τῆς Ὀδαλίσκης.

— Ἐχάθημεν! τὸν ἐσπρωξε δὲ μεθ' ὁρμῆς πρὸς σκοτεινὴν θύραν, τρέξασα ἐκείνη πρὸς τὸ ἀντίθετον σημεῖον.

Ἡμιθανὴς σχεδὸν ἐν τῇ θύρᾳ ἐκείνῃ εἰς ἣν εἰσηλθὼν ὁ Στέφανος, ἤκουσεν ἐξωθεν ἀγρίας φωνάς, πολλῶν ἀνθρώπων, λεγούσας συγκεχυμένως:

— Τὸν εἶδα ἐγὼ μὲ τὰ ῥάτια μου. Εἶνε χριστιανός!

— Ὅποιος τὸν προσθᾶσῃ, ἄς τὸν σκοτώσῃ! εἶπε μία φωνὴ δεσπόζουσα τῶν ἄλλων. Κλείσατε καλῶς τὴν ἐξώπορτα, ἕνας ἄς φυλάγῃ ἐκεῖ μὲ τὸ σπαθὶ τοῦ ἐτοιμον.

— Μήπως μᾶς ἔφυγε;

— Ὅχι, ἐδῶ εἶνε· θὰ κρύπτεται σὲ καμμεῖ τρύπα, ἔχετε ὅλοι τὰ σπαθία σας ἐτοιμα.

— Ὅλα εἶνε ἐτοιμα.

— Ἀ! τὸν ἀπιστον, ἃ τὸν βέβηλον! χαλάλι τὸ αἷμα του.

— Θάνατος! ὠρυώθησαν ὅλοι· ἐκ τῆς διαφορᾶς δὲ τῶν φωνῶν καὶ ἐκ τοῦ θορύβου, ὁ Στέφανος καὶ τοὶ ἡμιθανῆς, ὑπελόγιζεν ὅτι ἦσαν περὶ τοὺς δέκα.

— Ἀρχίσατε μὲ ταξὶν καὶ ἐξετάζετε τὰς θύρας

τῶν κελλίων· ὑπέλαθεν ἡ δεσπόζουσα καὶ πάλιν φωνή.

Ὁ Στέφανος ἠθάνετο τὸ αἷμά του παγόνον, ὁ θάνατός του ἦτο σχεδὸν βέβαιος, ἀνελογίζετο τὰς συμβουλὰς τοῦ Ἀθηνάσιου καὶ κατηρᾶτο τὴν ὥραν καθ' ἣν προέβη εἰς τὴν παράτολμον πρᾶ'ιν. Τί νὰ κάμῃ; Ἐσκέφθη νὰ ἐπωφεληθῇ μιᾷς στιγμῆς ἐπισκιάσεως τῆς σελήνης, ἐν δὲ κατὰ τύχην ἡ ὁρδὴ τῶν ξιφοφόρων εὗρίσκετο εἰς ἀπόστασιν, νὰ ὁρμήσῃ ἐπὶ τοῦ φυλάσσοντος τὴν θύραν, νὰ παλαίτῃ μετ' αὐτοῦ νὰ σκαλοπηθῇ εἰς δυνάτον ἐπὶ τοῦ πτώματός του καὶ νὰ φύγῃ. Ὁ κίνδυνος τῆς ζωῆς ἐδίδεν αὐτῷ δυνάμεις ὑπερνηθρώπου· ἄλλως τε, ἦτο γενναῖος καὶ ἰσχυρὸς, διεκρίνετο δὲ μεταξύ ὄλων τῶν συμμαθητῶν ἐν τῇ γυμναστικῇ. Εἶπε καθ' ἑαυτὸν τὸ σπαρτιατικὸν αἶψα τὰ νὰ ἐπὶ τὰ νὰ καὶ ἤρξατο νὰ ἐξετάζῃ τὸ μέρος ἐν ᾧ εὗρίσκετο, ἐνῷ ἐξώθεν ἡκούετο ἐνίοτε μία φωνὴ γογγίζουσα:

— Ἀ! τὸν γκιούρη! ἂ! τὸν ἄπιστον! ποῦ θὰ κρυφθῇ; δὲν θὰ πεταξῇ γιὰ!

ἤρξατο νὰ ψηλαφῇ τὰ περὶ αὐτόν· ἐνώπιόν του ὑπῆρχε στενὴ λιθινὴ κλίμαξ, περὶ δὲ αὐτῆς τείχος ὑγρὸν καὶ γλοιώδες· ἀπεφάσισε νὰ ἐξέλθῃ, ἀλλ' οἱ ζητούντες αὐτὸν ἐπλησίαζον πρὸς τὸ μέρος του, ἤκουσε τὰ βήματά των καὶ τὰς φωνὰς των ἀδημονούσας, διότι δὲν τὸν εὗρον ἀκέμῃ.

— Κυττάξτε μὴν ἐκρύφθηκε μίς 'ς τὴν πόρτα τοῦ μιναρῆ! εἶπε μία φωνή.

Ὁ Στέφανος ἠννόησεν ὅτι ἦτο τὸ μέρος ὁποῦ εὗρίσκετο καὶ ἤρξατο ἐξ ἐνστικτοῦ ν' ἀνέρχεται τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος. Μόλις ἀνῆλθεν ὡς δέκα καὶ ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του βιαίως πάλλυνται, τὰ γόνατα του ἐκόπτοντο, ἡ ἀναπνοή του καθίστατο δυσκολωτέρα, ἐκάθησεν ὅθεν ἐπὶ τῆς βυθίδος, ἀποκαμωμένος, ὅταν ἤκουσε κάτωθεν μίαν φωνήν.

— Τὸ μάρμαρο τῆς πόρτας εἶναι λασπωμένο! ἐδῶ ἐμβῆκε, ἐδῶ.

Τί νὰ πράξῃ; ἀνεκαλύφθη πλέον! τετέλεισται! Ὁ θάνατος τὸν ἐκυνήγα ἀμείλικτος, ἀδυσώπητος! ἀνέκτησε νέας δυνάμεις καὶ ἤρξατο ἀσθμαίνων ν' ἀνέρχεται τὴν στενὴν κλίμακα βοηθούμενος μὲ τὰς χεῖρας, καὶ στηριζόμενος εἰς τὸ ὑγρὸν περιτείχισμα τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐνιαχοῦ στενοὺς ἐπιμήκεις φαιγίτας οὔτινες ἐχρησίμευσαν μάλλον πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ πνιγροῦ ἀέρος ἢ πρὸς φωτισμόν.

Καὶ ἀνῆρχετο! καὶ ἀνῆρχετο! καὶ ἡ κλίμαξ ἦτο ἀτελείωτος. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι ἀνῆρχοντο. Ἦκουε θόρυβον συγκεχυμένον ὑποδημάτων, ἀγρίους μυκηθμούς ἀνθρώπων βιαζομένων. ἐνίοτε μίαν χονδρὴν ὕβριν ἐκστομιζομένην μὲ τριγμὸν ὀδόντων καὶ ἡνωρθοῦντο αἱ τρίχες του.

Τέλος, ἤμικαν ἡ σχεδὸν, ἐφθασεν ἐνώπιον θυρίδος ἀψιδωτῆς, ὁπόθεν δροσερὸς ἀὴρ ἐφύσα καὶ εἶδεν ἐνώπιόν του τὴν σελήνην, ὥρᾳ καὶ διαυγῇ πάντοτε, μάρτυρα μόνον τῆς στιγμιαίας εὐδαιμονίας του καὶ τῶν τρομερῶν βλαπτικῶν του.

Ἔστι μικρὸν ἐπὶ τοῦ ἐξώστου τοῦ μιναρῆ! εἶδε τὰ περὶ· εἶδε κάτωθεν αὐτοῦ καὶ ἐσκοτοδίνιασε. Τί νὰ πράξῃ; Μετὰ δύο λεπτὰ θὰ ἦτο κατακερματι-

σμένος ὑπὸ τῶν ἀγρίων φανατικῶν καὶ τὰ τεμάχια τοῦ σώματος του θὰ ἐρρίπτοντο ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ μιναρῆ εἰς τοὺς σκύλους. Ἡ στιγμὴ ἐκείνη ἦτο κρίσιμωτάτη.

Ἐσκέφθη καὶ ἔλαβε τὸ ἐξῆς μέρον. Εἶχε μεγάλην πεποιθήσιν εἰς τὴν ἰσχύϊν τῶν βραχιονῶν του. Ἀπεφάσισε νὰ κρεμασθῇ ἐξώθεν τοῦ μιναρῆ στηριζόμενος ἐπὶ τῶν ἄκρων τοῦ ἐξώστου μὲ τὰς χεῖρας του. Τῷ ἔμενεν ἡ ἐλπίς ὅτι οἱ διώκται του ζητοῦντες αὐτὸν καὶ μὴ εὐρόντες θὰ κατήρχοντο ἀμέσως διὰ νὰ τὸν ζητήσωσιν ἀλλαχοῦ, εὐτὼ δὲ ἐσώζετο πρὸς στιγμὴν ἡ ζωὴ του.

Καὶ ἐνῷ ἐκείνοι ἐφθάνοι, εἰς τὴν θυρίδα, ὁ Στέφανος ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους τοῦ ἐξώστου συγκεντρώσας τὰς δυνάμεις του ἐκρεμάσθη εἰς τὸ ἀχάνες.

Ἀλλ' εἶτε ἐκ σκοτοδίνης, εἶτε διότι οἱ βραχιόνες του ἀπέκαμνεν, ἠσθάνθη ἐαυτὸν χάνοντα τὴν ἰσορροπίαν καὶ πίπτοντα εἰς τὸ κενόν.

Ἐν τῷ ᾄμα διέκρινε δεκάδα σοφταδων ἐπὶ τοῦ μιναρῆ, κτυπώντων πλαγίως τὰ γυμνά ξιφῆ των ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πλευρᾶς τοῦ ἐξώστου καὶ ἀλάλαζόντων:

— Ἐπεσε! ἐπεσε!...

Ἦσαν τὰ χειροκροτήματα, μετὰ τινων «εὐγε», ἅτινα ἐπεσφραγίζον τὴν εὐγλωττον διαλεξίν τοῦ σεβαστοῦ καθηγητοῦ, ἐνθουσιωδῶς ὁμιλήσαντος περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς Ζ' σταυροφορίας.

— Ἐκοιμάσο ἀδελφε! λέγει τότε ὁ Ἀθηνάσιος, ἐγερθεῖς μετὰ τοῦ πλήθους. Ἐχάσας! ὠμίλησε λαμπρὰ καὶ μάς συνεκίνησε πολὺ.

— Ἡ ξιφοφορία εἰς τὴν ὑποίαν παρευρέθη ἐγὼ, ἀπῆντησεν ἐκπληκτος ὁ Στέφανος, τριβὼν ἀκόμη τοὺς ὀφθαλμούς του, ἦτο πολὺ πλέον ἐνδιαφέρουσα καὶ συγκινητικὴ ἀπὸ τὰς ἰδικὰς σας σταυροφορίας.

Κ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Βοσπορίτης

Σ' ΑΓΑΠΩ

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ)

(Συνέχεια)

Ἐπᾶνῆρχετο ὅσον συχνότερον τῷ ἐπέτρεπον τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς ἀνκριτοῦ. Μίαν ἡμέραν ἔστυρε τὸν μάρμπα Τρέγκ κατὰ μέρος. Ἀπὸ μικροῦ ἤδη χρόνου ἐπεθύμει νὰ τῷ ὁμιλήσῃ, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα. Ὁ Τρέγκ τὸ παρετήρει, ἀλλὰ τὴν ἄφηνε νὰ προσέλθῃ μόνος του. Ὁ δικαστὴς τὸν ἔστυρεν ὑπὸ τὰς δρῦς, τῷ ὁμίλησε κατ' ἀρχὰς περὶ διαφόρων κοινῶν πραγμάτων, καὶ ἔπειτα αἰφνιδίως:

— Ἀγαπῶ τὴν κυρίαν δὲ Μοντθιάν, εἶπε.

— Ἀληθῶς! ἀλλὰ ἡ εἰδήσις αὕτη δὲν εἶνε νέα δι' ἐμέ. Ἐγὼ, κύριε Τουρζῆ, ὡς λατρεύω, ἀπλουστατά, διότι ἡ Γενεθιῆς ποτὲ δὲν εὗρέθη στένοχωρμένη πλησίον σας. Καὶ ἡ θυγάτηρ μου, ὅπως